N_2 37 (21050)

2016-рэ илъэс БЭРЭСКЭШХУ ГЪЭТХАПЭМ и 4

> кыхэтыутыгьэхэр ыкіи нэмыкі къэбархэр тисайт ижьугьотэштых WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Хьыкум приставхэм я Федеральнэ къулыкъу и ГъэІорышІапізу Адыгеим щыІэм иколлегие игъэкІотыгъэ зэхэсыгъо тыгъуасэ иІагъ. 2015-рэ илъэсым къулыкъум Іофэу ышІагъэм изэфэхьысыжьхэм ыкІи тызхэт илъэсым пшъэрылъэу зыфигъэуцужьыхэрэм ар афэгъэхьыгъагъ.

Іофтхьабзэм хэлэжьагъэх Адыгэ Республикэм и Къэралыгьо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир Нарожнэр, АР-м и Ліышъхьэрэ министрэхэм я Кабинетрэ я Администрацие ипащэу Владислав Федоровыр, республикэм ипрокурор шъхьа э игуадзэу Кіыкі Исмахьилэ, хэбзэухъумэкІо къулыкъухэм яліыкіохэр, нэмыкіхэри.

Владислав Федоровым зэхэсыгъом пэублэ псалъэ къыщишІызэ, къэзэрэугьоигьэхэм АР-м и Лышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан ыціэкіэ шіуфэс къарихыгъ, хьыкум приставхэм яІофшіэн зэрэзэхащэрэм шіуагъэ къытынэу ыкІи пшъэрылъэу апашъхьэ щытхэр зэкІэ зэшІуахынхэу къафэлъэlуагъ. ГъэlорышІапІэм блэкІыгъэ илъэсым Іофэу ышІагьэм осэшІу фишІыгь, къулыкъушІэхэм тапэкІэ анахьэу ана!э зытырагъэтын фэе хэм сомэ миллион 50-м ехъу

Зэфэхьысыжьхэр ышіыгъэх

Сурэтхэр Іэшъынэ Аспъан тырихыгъэх.

лъэныкъохэм кІэкІэу къащыуцугь. Адыгеим иэкономикэ хэхъоныгъэхэр ышІынхэмкІэ, цІыф--уахусая дехеальнытыфк мех мэгъэнхэмкІэ ыкІи зэтегъэуцожьыгьэнхэмкІэ хьыкум приставхэм япшъэрылъхэр щытхъу хэлъэу зэрагъэцакІэхэрэр къы-Іуагъ.

- ЛэжьапкІэр игъом зымытырэ пащэхэм пшъэдэкІыжь ягъэхьыгъэным, зифитыныгъэ аукъогъэ Іофшіакіохэм Іэпыіэгъу афэхъугъэным ГъэІорышІапІэм икъулыкъушІэхэм мэхьанэшхо ратыгъ. Ащ ишІуагъэкІэ цІыфхэм сомэ миллиони 10 фэдиз афызэкІагьэкІожьыгь. Джащ фэдэу алиментхэр зымытыхэрэм алъэныкъокІэ уголовнэ Іоф 247-рэ къызэІуахыгъ, сабый-

аратыжыны. Социальнэ мэхьанэ -естя мехосинест Іншен еіне цэкІэнкІи хьыкум приставхэм Іофышхо ашІагь, къэгьэльэгьон дэгъухэр яІэхэу илъэсыр зэфашІыжьыгъ. Ау гъэхъагъэхэм адакіоу гумэкіыгъохэр, щыкіагъэхэр зэрэщыІэхэр нафэ, ахэр дэгъэзыжьыгъэнхэр пшъэрылъ шъхьаІ, — къыІуагъ В. Федоровым.

Гъэ Іорыш Іап Іэм ипащ у Дмитрий Лабазовыр илъэсым изэфэхьысыжьхэм ыкІи гухэлъэу щыІэхэм нэужым къатегущыІагъ. Аш къызэриІуагъэмкІэ, федеральнэ къулыкъум къыгъэнэфэгъэ пшъэрылъ шъхьаІэхэм ягъэцэкІэнкІэ, шІуагъэ къытэу Іофшіэныр зэхэщэгъэнымкіэ къэгъэлъэгъонэу щыІэхэмкІэ ГъэІорышІапІэм я 3-рэ чІыпІэр Урысыем щиубытыгь. БлэкІыгьэ илъэсым хьыкум приставхэм административнэ хэбзэукъоныгъи 194-рэ къыхагъэщыгъ, 2014-рэ илъэсым егъэпшагъэмэ, а пчъагъэр процент 23.5-кІэ нахыыб. БэшІагьэу зылъыхъущтыгъэхэ нэбгырэ 40 къаубытыгъ. Илъэсым къыкІоцІ сомэ миллиарди 3-рэ миллион 451-рэ зытефэрэ Іоф мини 127-м ехъу ГъэІорышІапІэм зэхифыгъ, ащкІэ пшъэрылъыр проценти 106,2-кіэ гъэцэкіагъэ хъугъэ.

КъулыкъушІэхэм анахьэу анаlэ зытырагьэтыгьэр социаль--еск мехфоl еlис енахем ен шІохын ары. Зэхэубытэгьэ бюджетым сомэ миллион 272-рэ рагъэхьагъ. Алиментхэм алъэныкъокІэ зэхафын фэе Іоф мини 4-м ехъу ГъэІорышІапІэм ІэкІэлъыгъ. Ахэм ащыщэу 1700-р гъэцэкІагъэ хъугъэ, сабыйхэм сомэ миллион 50 афызэкІагъэкlожьыгь. Klэлэпlупкlэр игьом зымытхэрэр Урысыем икІынхэ зэрэфимытхэр къэзыушыхьатырэ унэшъо миным ехъу ашІыгъ.

Ахъщэ къолъхьэ тын-Іыхыным пэшІуекІогъэныр, хэбзэгъэуцугъэм диштэу пшъэрылъхэр гъэцэкІэгъэнхэр Іофыгъо шъхьа-Іэхэм ащыщэу ГъэІорышІапІэм ипащэ къыгъэнэфагъ. Джащ фэдэу хэбзэ ахьхэр, административнэ тазырхэр, нэмык Іхэри игьом зымытыхэрэм альэныкъокІэ Іофэу ашІагъэм Д. Лабазовыр къытегущы агъ. 2016-рэ илъэсым анахьэу анаlэ зытырагьэтыщтхэр къыгьэнэфагъэх.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

Гумэк Іыгъохэр къыдэплъытэзэ бизнесыр къызэІупхымэ

Шъолъыр общественнэ организациеу «Ресурсный центр социальных, культурных и образовательных инициатив «Перспектива» зыфиюрэр кіэщакіо зыфэхъугъэ форумыр мы мафэхэм Мыекъуапэ щыкіуагъ. Ащ Іэпыіэгъу фэхъугъ шъолъыр социальнэ программэхэм я Фондэу «Наше будущее» зыціэр.

движениеу «народнэ фронтым» ишъолъыр къутамэу Адыгэ Республикэм щыІэм ипащэу Юрий Гороховыр, Краснодар краим и Общественнэ палатэ ипащэу Татьяна Федченкар, Адыгэ къэралыгъо университетым ипроректорэу Тыгъужъ Фатимэ, студентхэр, нэмыкІхэри. ЩыІэныгъэр нахьышІум ылъэны-

Іофтхьабзэм хэлэжьагьэх общественнэ къокІэ зэзыхъокІын гухэль зиІэ ныбжьыкіэхэр къыхэдгьэщынхэр, ахэм гущыіэгьу тафэхъуныр, социальнэ предпринимательствэм тишъолъыр зыщиушъомбгъуным пае шІэгьэн фаехэм татегущыІэныр ары форумым пшъэрылъ шъхьа! у и! эхэр, спективэм» ипащэу Мария Каратуно-

 къытфеlуатэ зигугъу къэтшlыгъэ «Первам. — Бизнесыр, хабзэр, обществэр

зэгъусэхэу Іоф зэдашІэным фэІорышІэрэ Іофтхьабзэу редгъэкіокіырэр макіэп. Адыгеим апэрэу мыщ фэдэ социальнэ форум щызэхэтэщэ. Зы лъэныкъомкІэ, бизнесым пыльым июфшен льегьэкіуатэ, ащ дакіоу, чіыпіэ къин ифэгъэ ціыфхэм, сэкъатныгъэ зиlэхэм loф арегъашlэ, ІэпыІэгъу афэхъу. Ащ фэдэ шІыкІэ зэрэщыІэр ныбжьыкІэхэм агурыдгьэІон, щысэ зэфэшъхьафхэмкlэ ядгъэлъэгъун гухэлъ непэ тиl.

Іофтхьабзэм къыдыхэлъытагъэу, социальнэ предпринимательствэм шъолъырымкІи обществэм ылъэныкъокІи шІуагъэу къытырэр зэхэщакІохэм ныбжьыкІэхэм къафаІотагъ. Бизнесыр зэхэпщэным, ныбжыкІэхэм, нэжъ-Іужъхэм, сабыйхэм афэгъэзэгъэ социальнэ гумэкІыгьохэу шъолъыр пэпчъ зэутэкІыхэрэм язэшІохыни Іофтхьабзэм щытегущыІагьэх.

Социальнэ предпринимательствэр Урысыем зыщызэхащагьэр илъэси 10 фэдиз хъугъэ. ЦІыфхэр зэсэгъэ предпринимательствэмрэ шІушІэнымрэ азыфагу мы зигугъу къэтшІырэр ит тІоми хэукъоныгъэ хъущтэп. ИпшъэрылъхэмкІэ, социальнэ лъэныкъомкІэ зэхъокІыныгъэу къэуцухэрэм ыкІи ахэм ядэгъэзыжьын зэрафэюрыш і эрмкі эр предпринимательствэм текІы. ШІушІэным елъытыгъэ-

мэ, социальнэ предпринимательствэр зэрэзэхащэрэ шыкІэр нэмыкІ.

Юрий Гороховым игущыІэ къызэрэщыхигъэщыгъэмкІэ, социальнэ предпринимательствэм тикъэралыгьо зыщиушъомбгъуным УФ-м и Президентэу, общественнэ движениеу «Народнэ фронтым» ипащэу Владимир Путиным лъэшэу ынаlэ

— Шъолъыр пэпчъ ежь анахь зигъо къэсыгъэ Іофыгъоу зэшІуахын фаехэр къегъэнафэх. Нэужым хабзэри, обществэри, предпринимательхэри зэгъусэхэу ащ ыуж итых, — къеlуатэ «Наше будущее» зыфиlорэ Фондым иэкспертэу Жанна Котовам. — КІэлэцІыкІу Іыгъыпіэхэм чіыпіэхэр зэрямыіэхэр, экологием, мэкъумэщ хъызмэтым ыкlи нэмыкl лъэныкъохэм япхыгъэ гумэкІыгъохэм татегущыІэ, ахэр дэгъэзыжьыгъэхэ зэрэхъущтым Іоф дэтэшІэ.

Социальнэ предпринимательствэр зыфэдэм, ащ Іоф зэребгьэшІэщт шІыкІэм афэгъэхьыгъэ видеокъэгъэлъэгъонхэр нэужым Іофтхьабзэм къекІолІэгъэ ныбжыкІэхэм арагьэльэгьугьэх. Шъольыр зэфэшъхьафхэм мы лъэныкъом фэлэжьэрэ бизнесэу зэтырагьэпсыхьагьэхэми форумым ягугьу къыщашІыгь. Ахэр щысэ къахьыхэзэ, социальнэ предпринимательствэр зэрэзэхэпщэн плъэкІыщт лъэныкъохэр ныбжыкІэхэм къарагъэлъэгъугьэх.

ГЪОНЭЖЬЫКЪО Сэтэнай.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иунашъу

Адыгэ Республикэм и Уплъэкіу-лъытэкіо палатэ 2015-рэ илъэсым Іофэу ышіагъэм ехьыліэгъэ отчетым ыкіи Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет икъэкіуапіэхэм къахагъэкіи 2015-рэ илъэсым мы палатэм июфшіэн пэіуагъэхьагъэм ехьыліэгъэ отчетым афэгъэхьыгъ

— Хасэм **унашъо ышІыгъ**:

1. Адыгэ Республикэм и УплъэкІу-лъытэкІо палатэ 2015-рэ илъэсым Іофэу ышІагъэм ехьылІэгьэ отчетыр ыкІи Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет икъэкІуапІэхэм къахагъэкІи 2015-рэ илъэсым мы палатэм иІофшІэн пэІуагъэхьагъэм ехьылІэгъэ отчетыр къыдэлъытэгъэнхэу.

2. Мы унашъомрэ Адыгэ Республикэм и УплъэкІу-лъытэкІо палатэ 2015-рэ илъэсым Іофэу

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет ышlагъэм ехьылlэгъэ отчетымрэ къэбар жъугъэм иреспубликэ амалхэм къыхягъэутыгъэнэу.

3. Заштэрэ мафэм щыублагъэу мы унашъом кіуачіэ иіэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ

ыкІи гурытым яобъектхэм къэ-

ралыгъо мылъкум щыщэу бэ-

джэндэу аратыхэрэм ятхын

игъом ыкІи икъоу зэшІозыхы-

хэрэм, нэмыкі лъэныкъохэмкіи

анахь чанэу Іоф зышІэхэрэм

Адыгеир ащыщэу видеокон-

ференцием къызэрэща/уагъэр

къ. Мыекъуапэ, мэзаем и 25-рэ, 2016-рэ илъэс N 1446

Бизнес цыкур ыки гурытыр

УФ-м экономикэ хэхъоныгъэхэмкіэ и Министерствэ, УФ-м и Сатыу-промышленнэ палатэ ыкіи АО-у «Бизнес ціыкіум ыкіи гурытым хэхьоныгъэхэр ягъэшіыгъэнхэмкіэ Федеральнэ корпорацием» зэгъусэхэу видеоконференциеу зэхащэгъагъэр корпорацием июфшіэн анахьэу зыфэгъэзэгъэщтым, ащ ифэюо-фашіэхэр МФЦ-м зэрагъэцэкІэщтым афэгъэхьыгъагъ.

АР-м экономикэ хэхъоныгъэхэмкІэ ыкІи сатыумкІэ и Министерствэ къызэритыгъэмкІэ, видеоконференцием Адыгеим ылъэныкъокІэ мы министерствэм иотделэу предпринимательствэм фэгъэзагъэм,

АР-м Іофшіэнымкіэ ыкіи социальнэ хэхъоныгъэмкІэ и Министерствэ, къэщэфэным дехельныште зэзэгыныгы дехер адэшІыгьэнхэм фэгьэзэгьэ Комитетым, мылъку зэфыщытыкІэхэмкІэ Комитетым ыкІи республикэ МФЦ-м ялІыкІохэр хэлэжьагъэх. Бизнес ціыкіум ыкіи гуры-

тым яобъектхэм къэралыгъо ІэпыІэгъоу корпорацием аритын ылъэкІыщтхэм, ащ епхыгъэ Іофтхьабзэхэм язэшІохын, многофункциональнэ гупчэхэм корпорацием фэlo-фашlэу къы-

рэхъущтым, нэмыкІэу бизнесым епхыгъэ Іофхэм мыщ щатегущыІагьэх. Бизнес цІыкІум

тыхэрэр ащыгъэцэк агъэхэ зэ- АР-м экономикэ хэхъоныгъэхэмкІэ ыкІи сатыумкІэ и Министерствэ къыщыхагъэщы. ХЪУТ Нэфсэт.

КЭУКЪОНЫГЪЭХЭ**р** KbbIXQIB3ЩыГЪ

ОАО-у «Адыгэ электрическэ сетьхэр» зыфиюорэм испециалистхэм Мыекъопэ районым ит поселкэу Каменномостскэм джырэблагъэ уплъэкіунхэр щызэхащэгъагъэх. АР-м экономикэ хэхъоныгъэхэмкіэ ыкіи сатыумкіэ и Министерствэ тызэрэщигъэгъозагъэмкіэ, АР-м и Премьер-министрэу Къумпіыл Мурат джырэблагъэ мы районым щыпсэухэрэр къызырегъэблагъэхэм, псэупіэм дэсхэм ащыщхэм электроэнергиер икъоу къаlэкlэмыхьэу alуагъ. Ары электрикхэм уплъэкlунхэр зэхащэнхэм лъапсэ фэхъугъэр.

Поселкэм щыпсэухэрэм зыфаlогъэ урамэу Хаджохская зыфиюрэм тет унэхэм ямызакъоу, зэкіэ псэупіэм иурамхэр къакіухьагьэх, унагьом электроэнергиеу ыгъэфедэрэр зыфэдизыр къэзыгъэльэгьорэ приборхэр, хьакІэщэу псэупІэм къыщызэІуахыгъэхэр ауплъэкІугъэх. КъызэрэчІагъэщыгъэмкіэ, а хьакіэщ комплексхэм ащыщыбэр къызэlузыхыгъэхэм унэе псэупlэ фэдэу тхылъ-

хэр агъэпсыгъэх. ЗэрэхъурэмкІэ, физическэ лицо фэдэу ахэм ящыкіэгъэщт электроэнергие кіуачіэр (мощность) зыфэдизыр къагъэнэфагъ, ащ тетэуи ыпкІэ аты, ау агъэфедэрэр бэкІэ нахьыб. Ары цІыфхэм электроэнергиер икъоу аІэкІэмыхьанри къызыхэкІырэр. НэмыкІэу ащ пэрыохъу фэхъун фэдэ зыпари къыхагъэщыгъэп, псэупіэм электроэнергиер іэкіэзыгъэхьэрэ оборудованием шапхъэм тетэу, зэщымыкъуагъэу Іоф ешІэ.

Электрикхэм уплъэкlунэу зэхащагъэхэм къагъэлъэгъогъэ хэукъоныгъэм чІыпІэ хэбзэ органхэр ащагъэгъозагъэх, ар къэзыушыхьатырэ тхылъхэри афатІупщыгъэх.

ХЪУТ Нэфсэт.

Анахь дэгъур

Хабзэ зэрэхъугъэу, Адыгеим ит организациеу Іофшіэным икъэухъумэн, ащ ищынэгъончъагъэ анахь дэгьоу зэхэзыщэхэрэр къызщыхахырэ зэнэкъокъу АР-м Іофшіэнымкіэ ыкіи социальнэ хэхъоныгъэмкІэ и Министерствэ 2015-рэ илъэсым зэхищэгъагъ.

Пстэумкіи ащ Іофшіэпіэ 330-рэ хэлэжьагь. Іофшіэнымкіэ ыкІи цІыфхэр социальнэу къэухъумэгъэнхэмкІэ чІыпІэ органхэмрэ чіыпіэ зыгъэіорышіэжьыпіэ органхэмрэ ахэр ауплъэкІугъэх, тхылъэу къагъэхьазырыгъэхэм ахэплъагъэх.

Зэнэкъокъум иапэрэ уцугъо кlэухэу фэхъугъэр муниципальнэ образованиехэм джырэблагьэ ащызэфахьысыжьыгь. ІофшІэным икъэухъумэнкІэ шапхъэхэр икъоу ащагъэцакІэхэу зэкІэмкІи организацие 27-рэ къыхахыгъ. Ахэр щытхъу тхылъхэмкіэ, дипломхэмкіэ, ахъщэ шіухьафтынхэмкіэ къыхагъэщыгъэх. Джы мы организациехэр зэнэкъокъум иятІонэрэ уцугъо хэлэжьэнхэм фэшІ тхылъхэр министерствэм рахьылІагъэх.

Тхьамафэм ихъугъэ-шlагъэхэр

Адыгэ Республикэм хэгъэгу кіоці Іофхэмкіэ и Министерствэ къызэритырэмкіэ, мэзаем и 22-м къыщегъэжьагъэу и 28-м нэс республикэм бзэджэшіэгьэ 55-рэ щызэрахьагь.

гъэхэу 18, гъэпцІагъэ зыхэлъ бзэджэнэмыкІхэри. Зылъыхъущтыгъэхэ бзэылъэныкъокІэ хэбзэгъэуцугъэр гъогогъуи 5-рэ аукъуагъэу хэбзэухъумэкІо къулыкъухэм къыхагъэщыгъ. БзэджэшІагьэ зезыхьэгьэ нэбгырэ 49-рэ агьэунэфыгъ, зэхафын алъэкІыгъэр процент 93-м кІэхьэ.

БлэкІыгьэ тхьамафэм Адыгеим игьогухэм хъугъэ-шІэгъи 2 къатехъухьагъ. Ахэм апкъ къикІыкІэ нэбгыри 3-мэ шъобжхэр атещагъэхэ хъугъэ. Ешъуагьэу рулым кІэрысхэу водитель 51-рэ къаубытыгъ, гъогурыкІоным ишапхъэхэр гъогогъу 3017-рэ аукъуагъэхэу къыхагъэщыгъ.

ПшъэдэкІыжь рагъэхьыгъ

Мыекъопэ районым щыпсэурэ хъулъфыгъэм ылъэныкъокІэ къызэІуахыгъэ уголовнэ Іофым хьыкумыр хэплъагъ. Тыгъон бзэджэшІагъэ ыкІи цІыфым

Ахэр: цІыфым ыпкъынэ-лынэ шъобж ыпкъынэ-лынэ шъобж хьылъэхэр тырихьылъэхэр тыращагъэхэу 2, тыгъуа- щагъэхэу ар агъэмысэщтыгъэ. БзэджэшІагъэхэр зызэрихьэгъэ уахътэм шІэгьи 6, машинэр рафыжьагьэу 1, хъульфыгьэр ешьогьагь. ХэбзэухъумэкІо къулыкъухэм зэрагъэунэфыгъэмкІэ, икъоджэшІи 9 къаубытыгъ. Экономикэм джэгъу бзылъфыгъэр чъыезэ, ащ иунэ илъыгъэ ноутбукыр, сотовэ телефонитly, сим-картэ заулэ бзэджашІэм ритыгъукІыгъэх. Зэрарыр сомэ мин 14-м кІэхьагъ. Джащ фэдэу следовательхэм къызэрэхагъэщыгъэмкІэ, инэІосэ хъулъфыгъэ горэм шъобж хьылъэхэр тырищагъэх. Лажьэ зэриІэм хъулъфыгъэр еуцолІэжьыгъ. Хьыкумым унашъоу ышІыгъэмкіэ, илъэситіо хьапсым ар чіэ-

Илъэси 9 тыралъхьагъ

ЫпэкІэ хьапсым чІэсыгьэ хъульфыгъэм ылъэныкъокІэ къызэІуахыгъэ уголовнэ Іофым Тэхъутэмыкъое район хьыкумыр хэплъагъ. Имые псэупІэм ихьи бысымыр зэрихъункlагъэмкlэ ар агъэмысэщтыгъэ. Урысыем хэгъэгу кІоцІ ІофхэмкІэ и Министерствэ иследственнэ подразделениеу Тэхъутэмыкъое районым щыІэр ары уголовнэ Іофым изэхэфын фэгъэзэгъагъэр.

Шъугу къэдгъэкІыжьын, илъэс 89-рэ зыныбжь ныор зэрахъунк агъэм фэгъэхьыгъэ къэбарыр хэбзэухъумакІохэм къа Іэк Іэзыгъэхьагъэхэр ащ игъунэгъухэр арых. Пенсионеркэр зыщыпсэурэ унэм къэсыгъэ следственнэ-оперативнэ купым икъулыкъушІэхэм мы бзэджэшІагьэр зезыхьагьэр псынкІэу агьэунэфын алъэкІыгь. Мы мафэм зыныбжь хэкІотэгъэ бзылъфыгъэм бзэджашІэр

ар иунэ ригъэхьагъ, сыда піомэ ыпэкіэ ышіэщтыгьэ, иунэ фигьэцэкІэжьыгьагь. Хъулъфыгъэм ахъщэ ищыкІагьэу бысымым зыфигъэзагъ, ау ар къыритынэу ныор къезэгъыгъэп. Ащ къыхэкІыкІэ, лажьэ зимыІэ пенсионеркэм тебани, утын гъушъэхэр рихыгъэх, дышъэм хэшІыкІыгъэ тхьакІумалъэмрэ ахъщэу унэм илъыгъэмрэ ыштэхи зигъэбылъыжьыгъ. Зэрарыр сомэ мин 20-м кІэхьагъ. Ныом ипсауныгъэ изытет дэй дэдэу сы-

мэджэщым нагъэсыгъ. Хъулъфыгъэм ла- пенсионеркэми аркъыр ыщэнымкІэ фижьэ зэриІэр следствием ыгъэунэфыгъ. Ащ къыкІэлъыкІуагъ хьыкумым унашъоу ышІыгъэри, джы ар илъэси 9-рэ хьапсым чІэсыщт.

Аркъ нэпцІым шъуфэсакъ

Адыгеим иполицейскэхэм зэхашэгъэ пэшІорыгъэшъ Іофтхьабзэхэм къадыхэльытагьэу, спирт зыхэт продукциер хэбзэнчъэу, зыгъэзекІохэрэр, зыщэхэрэр къыхагъэщыгъэх. Илъэс 46-рэ зыныбжь бзылъфыгъэу Мыекъуа-пэ щыпсэурэм аркъ нэпцІыр иунэ щыІуигъэкІыщтыгъ. Красногвардейскэ райоихьэкlагъ. Пенсионеркэм зи химыlухьэу ным ит къуаджэу Хьатикъуае дэс

тыныгъэ иlагъэп, ау ащ къымыгъэуцоу мы продукциер ІуигъэкІыщтыгъ. АР-м хэгьэгу кюці юфхэмкіэ и Министерствэ ипресс-къулыкъу.

ф щыіэныгъэмрэ псауныгъэмрэ

Гупчэм чанэу Іоф ешІэ

Пэнэжьыкъуае дэт сымэджэщым зэтегъэуцожьын гупчэ къызщызэІуахыгъэр ильэсым къехъугъ. Ащ къыкІоцІ инсульт е инфаркт къызэузыгъэу зипсауныгъэ мыщ щызэтезыгъзуцожьыгъэр макІэп. Непэ гупчэм изытет, ІофшІэнхэр зэрэщызэхащэхэрэм мы мафэхэм

Илъэсэу гупчэм Іоф зи-

шІэрэм къыкІоцІ нэбгырэ

230-м ехъумэ тишІуагъэ яд-

гъэкІын тлъэкІыгъ, — къыти-

Іуагъ Пэнэжьыкъуае дэт сы-

мэджэщым иврач шъхьаІэу

АкІэгъу Заур. — Узым ыпкъ

къикІыкІэ зипсауныгъэ зэщы-

къуагъэхэм тяlэзэн, ахэр щыlэ-

ныгъэм зэрифэшъуашэу къы-

хэдгьэуцожьынхэр типшъэрылъ

шъхьа І э зэрэщытыр зыщыд-

мафэм зэкіэми сымаджэхэр

ачіэлъыгъэх, чіыпіэ нэкі иіа-

зигугъу къэтшІырэр, къалэу

районым ащы!эхэр ары. Пэнэ-

жьыкъуае дэт гупчэр Адыгэ-

Тэхъутэмыкъое районхэм арыс

цІыфхэр ары ІэпыІэгъу зыфэ-

Зэтегъэуцожьын гупчэм

гъэгъупшэрэп.

хъурэр.

защыдгъэгъозагъ.

сшіоигъу мы Іэзэпіэ учреждением Іоф щызышІэхэрэм янахьыбэр зэрэныбжьык эр. Ахэр федеральнэ программэм къыдыхэлъытагъэу сымэджэщым къэкІуагъэх, тапэкІи яІофшІэн щылъагъэкІотэн ямурад.

— Неврологымрэ кардиологымрэ сымаджэм игъэкІотыгъэу еплъых, нэужым ащ ипсауныгъэкІэ къезэгъыщт Іофтхьабзэхэр фызэхэтэщэх ыкІи ахэмкІэ теlазэ, — къытфеlуатэ неврологэу гупчэм Іоф щызышІэрэ Къэзэнч Рузанэ. — Сымаджэм узыр къызэреузыгьэм тетэу къытэолІагьэмэ, ар нахь псынкІэу ылъакъо тедгъэуцожьын амал тиІ. Илъэсым ехъугъэу сымэджагъэхэу тиІэзэпІэ учреждение къэкІуагъэхэм япсауныгъэ изытет зэтедгъэуцожьыныр бэкІэ нахь къин.

Лечебнэ физкультурэр языгъэшІырэ врачэу Джэндэрэ Марыет тызэрэщигьэгьозагьэмкіэ, *гупчэм къеоліэрэ сыма*джэхэр мэфэ 21-рэ чІэльых. Ахэр щыІэныгъэм хэгъозэжьынхэр, юф ашіэнэу падзэжьын амалыр къаюкюхьажьыныр ары анахьэу зыпылъхэр.

- Пстэуми апэу пкъышъолым изытет тыуплъэкІунэу тестхэр ятэгъэшіых, ащ Іоф зэришІэрэ шІыкІэр зэтэгъашІэ.

хьафхэр чІэтых. Сымаджэхэм

япсауныгьэ зэтырагьэуцожьы-

ным ахэр фэюрышіэх.

- Инсульт къысэузыгъэу мыщ сыкъызчІэгъолъхьагъэр мэфи 5 хъугъэ, — къытфејуатэ псэупІэу Псэкъупсэ щыщэу ЛІымыщэкъо Аслъан. — Апэрэ мафэм къыщегъэжьагъэу лечебнэ физкультурэр сэшіы. Ащ ишІуагъэ къызэрэсэкІырэр сіэпкъ-лъэпкъхэмкіэ къэсэшіэ.

Джащ фэдэу гупчэм къызэрэще азэхэрэм иш уагъэ къакІоу елъытэ ЦІыкІуныбэ Юныси. Ари ІэзэпІэ учреждением къызычІэгьолъхьагьэр мэфи 5 хъугъэ. А уахътэм къыкіоці терапие зэфэшъхьафэу къыфашІыгъэхэм апкъ къикІыкІэ, ипсауныгъэ изытет нахь зэрэзэтеуцожьыгьэр ыгьэунэфыгъ.

- Инсультым сызегъэсы-

гъэуцожьын гупчэм къычІэгъолъхьагъ.

– Инсультыр къызысэузым скІэлъэныкъо ыубытыгъагъ, къытфеlуатэ бзылъфыгъэм. — Мыщ процедурэу щыскІугьэхэм яшІогъэшхо къысэкІыгъ. ЯтІонэрэу сызычІэлъкІэ джыри нахь сыкъызэкІэкІыжьыным сыщэгугъы.

Теуцожь районым ит сымэджэщым Адыгэкъалэ дэт сымэджэщэу К. М. Батмэным ыцІэ зыхьырэм епхыгъэу Іоф ешіэ. Ахэм яврач шъхьаіэу ЛІыхэсэ Фатимэ къызэриІуагъэмкІэ, гупчэр къызызэІуахым сомэ миллиониту фэдиз зыпэ-Іухьэгъэ Іэмэ-псымэхэр къащэфыгъэх. Ахэр яІзубытыпІзу апэрэ сымаджэхэм яІэзэнхэу рагъэжьэгъагъ. Нэужым джыри миллион зытефэгъэ ІэмэпсымакІэхэр зэрагьэгьотыгьэх.

— Непэрэ мафэм ехъулІзу Іэмэ-псымэхэр зэкІэ дгъэуцугъэх ыкІи Іоф ятэгъашІэ, къытфејуатэ Ліыхэсэ Фатимэ. - Къыхэзгъэщы сшІоигъу, *сы*маджэхэм апэрэ Іэзэгьоу арагъэгъотырэм лъыпыдзагъзу, япсауныгъз нахь зэтезыгъэуцожьыщт шіыкіэу гупчэм хэтыр макіэп ыкіи зэрифэшъуашэу ахэм непэ юф ашіэ.

Пэнэжьыкъуае дэт сымэджэщым иврач шъхьаІэу АкІэгъу Заур къызэриІуагъэмкІэ, зэтегъэуцожьын гупчэм Іоф зишІэрэр илъэсым къехъугъэ къодый. Мыщ изэтегьэпсыхьан джыри ыуж итых, зэшІохыгъэ мыхъун гумэкІыгьо непэрэ мафэм ехъуліэу яіэп.

— ЫпэкІэ джыри Іоф зыдэтшіэн фэе лъэныкъоу тиіэр бэ, — игущыІэ къыщыхегъэщы АкІэгъу Заур. — Іэмэпсымакіэхэр зэдгъэгъотынхэ, гъэцэкІэжьынхэр щытшІынхэ, нэмык лъэныкъоу тына!э зытетыдзэн фаехэр щыІэх. Ау тызпылъ Іофым ущыгуІэ хъущтэп. Уцугъо-уцугъоу гупчэр зэтетэгъэпсыхьэ, ищыкlагъэр етэгъэгъоты.

Непэрэ мафэм ехъулІзу Теуцожь районым ит сымэджэщым хэт зэтегьэуцожьын гупчэм Іоф зэришІэрэм уегьэразэ. НыбжьыкІэх нахь мышІэми, зисэнэхьат хэшІыкІ фызиІэ специалистхэр иІэх. Пстэури зэгъусэу зыфакІохэрэр зы инсульт е инфаркт къызэузыгъэ -ефидек естыненыя мехфыр шъуашэу лъагъэкІотэн амал арагъэгъотыныр ары. ТишІошІкІэ, ар къадэхъу.

> ГЪОНЭЖЬЫКЪО Сэтэнай.

Сурэтхэр Іэшъынэ Аслъан тырихыгъэх.

Невролог, кардиолог, игло рапиехэм афэгъэзэгъэ врачрефлексотерапием, мануальнэ хэм зигугъу къэтшІырэ гуптерапием, лечебнэ физкульчэм Іоф щашІэ. Къыхэзгъэщы турэм, физио ыкІи озоноте-

Нэужым, сымаджэм ихьылъагъэ елъытыгъэу, Іофтхьабзэхэр фызэхэтэщэх, ипсауныгъэ изытет тыдеплъызэ ахэм ахэтэгъахъо, — къытфејуатэ Марыет.

Сымаджэр гупчэм зыщычіэкіыжьыщтым нахьышіум ылъэныкъокІэ зэхъокІыныгъэхэр иІэхэ мэхъу. Ау еІэзагъэхэм къагурэю мэфэ 21-м къыкіоці сымаджэр дэгъу дэдэу зэрэмыхъужьыштыр. Ащ пае гупчэм зэрэще эзагьэхэм дакіоу унэм зыкіожькій ар щызыфэсакъыжьын фае, физкультурэри зыщигъэгъупшэ хъущтэп.

Зэтегьэуцожьый гупчэм чІэль сымаджэхэм зэряІазэхэрэм тэри зафэдгъэнэ осагъ ык и афашІырэ терапиер тинэрылъэгъу хъугъэ. Лечебнэ физкультурэ зыщашІырэм тренажер зэфэшъ-

маджэм ыуж сипсауныгьэ зэтезгъэуцожьынэу мы гупчэм сыкъагъэкІуагъ, — къеІуатэ лечебнэ физкультурэм чІэтэу гущыІэгъу къытфэхъугъэ Юныс. Апэрэ мафэм тренажерхэм Іоф зэрадасшІэщтыгъэм елъытыгъэмэ, джы хэхъоныгъэхэр зэрэсиІэхэр сэлъэгъу. Мыщ сызычІэкІыжьыкІи физкультурэм сишъыпкъэу сыпылъыщт. Лъэс къэкіухьаным шіогъэшхо къызэритырэр сшІэщтыгъэ ыкІи ар згъэцэкІэным сыпылъыщтыгъ. ЫпэкІи ар хэсынэщтэп.

Инсульт къызэузыгъэхэм электрическэ токыр «зыщарагьэорэ» палатэм процедурэ щызышІыщтыгъэ Кушъу Марыет нэужым гущыІэгъу тыфэхъугъ. Бзылъфыгъэм тызэрэщигъэгъозагъэмкІэ, ятІонэрэу зэте-

ЛЪЭПКЪ ИСКУССТВЭР — ТИБАЙНЫГЪ

Адыгэ Республикэм искусствэхэмкіэ икіэлэціыкіу еджапізу Лъэцэрыкъо Кимэ ыціэкіэ щытым Адыгеим культурэмкіэ и Министерствэ Іэпыіэгъу къыфэхъуи, пщынаохэм яфестиваль-зэнэкъокъу Мыекъуапэ япліэнэрэу щыкіуагъ. Музыкэм пыщагъэхэр купитіоу гощыгъагъэх — илъэс 15-м нэс зыныбжьхэмрэ 16-м къехъухэрэмрэ.

Рыгушхохэзэ, ыцІэкІэ зэхащэх

публикэ колледжэу У. Тхьабысымэм ыціэкіэ щытым зэнэкъокъур щызэхащагь. Фестивалым фэгъэхьыгъэ нэрылъэгъу ІэпыІэгъухэр, тхылъхэм якъэгъэлъэгьон гъэшІэгьонэу гьэпсыгьагьэ. Къэбэртэе-Бэлъкъарым, Адыгеим, нэмыкІхэм къащыхаутыгъэ литературэу искусствэм ехьыліагъэм зыщагъэгъозэнымкІэ, ящы-

Искусствэхэмкіэ Адыгэ рес- Хьадэгъэліэ Мыхьамод, Лъэцэрыкъо Ким, фэшъхьафхэри дэгьоу къэсэшіэжьых, — тизэдэгущыіэгъу лъегъэкІуатэ шІэныгъэлэжьэу Шъхьаплъэкъо ГъучІыпсэ. -Мыекъуапэ музыкальнэ училищыр 1960-рэ илъэсым къызыщызэІуахым, тэры апэу чІэхьэгъагъэхэр.

Хьэкомэ Симэ, Тыгъужъ Нурбый, Тамбэхъу Мыхьамэт, нэ-

кІагьэу альытэрэр ащэфынымкІэ амалышіухэр яіагьэх.

Рагъэжьэным ыпэкіэ

Лъэпкъ искусствэм пыщагъэхэу фестивалым щызэlукlагъэхэр бэ мэхъух. Жюрим пэщэныгъэ дызезыхьэрэ Къожъ Мадинэ Къыблэ шъолъырым, ІэкІыб хэгъэгухэм ащыцІэрыІу. ИскусствэхэмкІэ Темыр Кавказым и Къэралыгъо институтзу Налщык дэтым лъэпкъ музыкальнэ Іэмэпсымэхэмкіэ икафедрэ идоцент. Адыгэ Республикэм изаслуженнэ артистэу Андрей Полун, Дунэе ыкІи хэгъэгу зэнэкъокъухэм ялауреатэу, Тэхъутэмыкъое районым лъэпкъ культурэмкІэ и Гупчэ иансамблэу «Уджым» ихудожественнэ пащэу Къэлэкъутэкъо Инвер, нэмыкІхэм язэдэгущы-Іэгъу тедэІугъ.

Лъэцэрыкъо Кимэ зэкІэми дэгъоу ашІэщтыгъ, щысэ тырахыщтыгь. Кимэ ишІуагьэкІэ пщынао хъугъэмэ Къэлэкъутэкъо Инвер ащыщ.

– Адыгеим щызэхащэгъэ зэнэкъокъум сигуапэу сыкъэкІуагъ. къытиЈуагъ Къожъ Мадинэ. — ИскусствэхэмкІэ Адыгэ Республикэм иколледж ипащэу Хьэпэе Замирэ кадрэхэм ягъэхьазырын, нэмык Іофыгьохэм яхьыліагъэу сыдэгущыіагъ. Лъэпкъ шІэжьым зыкъегьэІэтыгьэнымкІэ Замирэ мурад хэхыгъэхэр иlэх. Зэкъош республикэхэр нахьыбэрэ зэлъыкІонхэ фае. Искусствэм тызэрэзэфищагъэм шlyaгъэу къыхэтхыщтыр макІэп.

— Нэгъуцу Ибрахьим, Алхъо Адэлджэрый, Шъэумэн Дзэхъан, мыкіхэм агьэсэрэ ныбжьыкіэхэм музыкант цІэрыІохэр къахэкІыщтхэу алъытэ. Адыгэкъалэ къикІыгьэ ХъокІо Муратэ искусствэр ыгу рехьы. Сатыур, фэшъ-

хьаф Іофыгьохэр шІогьэшІэгьоных, арэу щытми, пщынао хъуным кІэхъопсы. ИкІэлэегъаджэу Хьэкомэ Симэ къызэрэтиІуагъэмкІэ, М. ХъуакІор зэнэкъокъухэм ахэлажьэ, щытхъуцІэхэр къыдехых.

3. Темрыкъор кІэлэ ищыгъ, Къэбэртэе-Бэлъкъарым къикІыгъэ пщынау, ятІонэрэу тиреспубликэ къэкІуагъ, адыгабзэр дэгъоу ешІэ.

— Лъэпкъ искусствэр баеу зэрэщытыр щыІэныгъэм къыщэлъагьо, — къејуатэ З. Темрыкъом. — Зэнэкъокъум сыд фэдэ чІыпІэ къыщыдэсхыщтми, Мыекъуапэ сыкъызэрэкІуагъэм фэшІ сыкІэгъожьыщтэп. Адыгэ музыкэр сшІодах, Лъэцэрыкъо Кимэ фэдэ музыкантхэр гьашІэм кІэлэегъаджэу щытиІэщтых.

Къэгъэлъэгъоныр

Журналистэу Кушъу Светланэ ыгъэхьазырыгъэ къэгъэлъэгьонэу тызэпльыгьэр Льэцэрыкьо Кимэ ищыІакІэ фэгъэхьыгъ. Шъхьаплъэкъо ГъучІыпс, Нэхэе Тэмар, Алла Соколовар, фэшъхьафхэри къэгьэлъэгьоным иедзыгъохэм ахэлажьэх. ШІэныгъэм изакъоп, гукъэкІыжь къэбархэм уядэІуныр зымыуасэ щыІэп.

Тиорэдыю ціэрыюхэу Шъэожъ Розэ, Андзэрэкъо Чеслав, нэмыкІхэм ягьусэу К. Лъэцэрыкъор концертхэм зэрахэлажьэщтыгьэр, льэпкъ искусствэм ылъапсэ зэрагъэпытэщтыгъэр зэхэщакІохэм . ІупкІэу къагъэлъэгъуагъ.

ГъашІэм илъэмыдж

Адыгэ Республикэм культурэмкІэ иминистрэ иапэрэ гуадзэу Нафиса Васильевар зэнэкъокъум хэлажьэрэмэ къафэгушІуагъ. фестивалыр еджэпІэ дэгъухэм аригъэпшагъ.

КультурэмкІэ министрэм игуадзэу ШъэуапцІэкъо Аминэт адыгабзэкІэ игъэкІотыгъэу зэхахьэм къызэрэщыгущы агъэр зэхэщак юхэм шіукіэ афэтэльэгъу. Льэцэрыкъо Кимэ икІэлэцІыкІугъо училищым зэрэщеджэщтыгъэр, музыкант цІэрыІом илъэуж нэфхэр А. ШъэуапцІэкъом икІэрыкІэу тынэгу къыкІигъэуцуагъэх. Искусствэхэмкіэ кіэлэціыкіу еджапіэхэм защызыгъасэхэу фестивалым къэкІуагъэхэм Кимэ ядгъапшэзэ, гукІэ зыфэдгъазэщтыгъ.

Ары. 1960-рэ илъэсхэм музыкальнэ нотэхэр зышІэу, пщынэм къезыгъаlоу тикъуаджэхэм адэсыгьэ кlалэхэр бэ хъущтыгьэхэп. К. Лъэцэрыкъор ансамблэ цІэрыІоу «Налмэсым» хэтыгъ. Джэгухэр зэхащэмэ, джэгуакІоу пчэгум иуцозэ, лъэпкъ музыкэм ныбжыкІэхэр пыщэгъэнхэм, сэнаущыгьэ зыхэльхэр къахэгьэщыгъэнхэм пылъыгъ. Тхьэм къыритыгьэ шІэныгьэр ыгьэфедэзэ, гукІи, псэкІи К. Лъэцэрыкъор лъэпкъ искусствэм фэлэжьагъ. Ащ ыгъэсагъэхэм ащыщых Гъонэжьыкъо Аскэр, Мышъэ Андзаур, Къэлэкъутэкъо Инвер, нэмыкІ-

ИскусствэхэмкІэ республикэм икІэлэцІыкІу еджапІэ ипащэу Андзэрэкъо Марзыет къызэриlyaгьэу, Лъэцэрыкъо Кимэ иІофшІагъэкІэ егъашІи къытхэтыщт, фестивальхэр шІэныгъэм икъэкІуапІэу, лъэпкъ гупшысэм илъэмыджхэу щытыштых.

Фестиваль-зэнэкъокъум икlэуххэм шъуащыдгъэгъозэщт.

Дышъэм пэчыжьагъэп

Кушъхьэфэчъэ спортымкіэ Дунэе зэіукіэгъоу Хорватием щызэхащагъэм СтІашъу Мамыр тыжьын медалыр къышыдихыгъ. Урысыем ихэшыпык!ыгъэ командэ хэтэу Адыгеим щапіугъэ нарт шъаом тапэкіи тигъэгушіон имурад.

Адыгэ Республикэм кушъхьэфэчъэ спортымкІэ икІэлэцІыкІуныбжыкІэ спорт еджапІэ ипащэу Анатолий Лелюк къызэрэтиІуагьэу, Стіашъу Мамыр иапэрэ тренерыр Сергей Алибердовыр ары. НэбгыритІури дэгьоу зэгурэІох, кІэлэеджакІохэр зылъащэх. Хорватием километри 150-рэ М. СтІашъум къызыщекІум, дышъэ медалыр къыдихыным пэблэгъагъ, ау инасып къыхьыгъэп.

Сурэтым итыр: Стіашъу Мамыр.

Нэкіубгьор зыгьэхьазырыгьэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

Зэхэзыщагъэр ыкІи къыдэзыгъэкІырэр:

Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэщыІэр:

385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:

приемнэр: 52-16-79, редактор шъхьа Іэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44, редактор гуадзэрпшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:

Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтынхэмкІэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

OAO-y «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> ЗэкІэмкІи пчъагъэр 5063 Индексхэр 52161 52162 Зак. 107

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

> Редактор шъхьаІэр Дэрбэ Тимур

Редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр

> МэщлІэкъо Саид

Редактор шъхьа Іэм игуадзэр пшъэдэкlыжь зыхьырэ секретарыр Хъурмэ Хъусен